

ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΔΑΝΕΛΛΗ – ΜΥΛΩΝΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΙ & ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Τα έργα, τα οποία έχουν συμβάλει στην μείωση των τροχαίων ατυχημάτων στη χώρα μας και οι δράσεις, που πρέπει να γίνουν στον μέλλον, για την περαιτέρω ανάπτυξη της οδικής ασφάλειας.

Την τελευταία δεκαετία, η χώρα μας έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στη μείωση των θανάτων και των σοβαρών τραυματισμών σε τροχαία δυστυχήματα. Τα στατιστικά στοιχεία της περιόδου 2010-2020 το επιβεβαιώνουν με μείωση 54% στους θανάτους και 63% στους σοβαρούς τραυματισμούς, με την Ελλάδα να αποτελεί το μοναδικό Κράτος-Μέλος της Ε.Ε., που ξεπέρασε τον ευρωπαϊκό στόχο για μείωση των θανάτων από τροχαία συμβάντα, κατά 50%, κατά τη διάρκεια της δεκαετίας. Για το λόγο αυτό άλλωστε, η Ελλάδα διακρίθηκε για τη μεγαλύτερη μείωση στα τροχαία δυστυχήματα στην Ευρώπη από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ασφάλειας Μεταφορών (ETSC), με το βραβείο PIN (Performance Index) Award. Ένας από τους παράγοντες, που συνέβαλε στη μείωση αυτή, ήταν η ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών έργων με την κατασκευή σύγχρονων αυτοκινητοδρόμων, που συνετέλεσαν σημαντικά στη βελτίωση του οδικού δικτύου. Ενδεικτικά αναφέρεται, ότι το 2010 οι αυτοκινητοδρόμοι είχαν συνολικό μήκος 1.191 km, ενώ σήμερα φτάνουν τα 2.145,3 km.

ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΕΤΩΝ

Αναλύοντας τα στατιστικά δεδομένα των τροχαίων συμβάντων παρατηρούμε, ότι στην Ελλάδα περισσότερα από τα μισά θανατηφόρα τροχαία, συμβαίνουν εντός κατοικημένης περιοχής σε ποσοστό 53,8% και στους αυτοκινητοδρόμους κατά 7,3% (ΕΛΣΤΑΤ-2019). Γενικότερα την περίοδο 2007-2019, το ποσοστό θανάτων από τροχαία ατυχήματα στους Ελληνικούς αυτοκινητοδρόμους, παραμένει σταθερό στο επίπεδο του 7%-9%. Και αυτό, ενώ χρόνο με το χρόνο αυξάνεται σημαντικά το συνολικό μήκος τους και κατά συνέπεια και ο αριθμός χρηστών.

Ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο, που προκύπτει από την ανάλυση των στατιστικών δεδομένων, είναι ότι την περίοδο 2007-2019, ο αριθμός των νεκρών από οδικά τροχαία δυστυχήματα στο σύνολο του οδικού δικτύου της χώρας μας, έχει μειωθεί κατά 57%, ενώ στο δίκτυο αυτοκινητοδρόμων, το οποίο περιλαμβάνει και τμήματα εθνικών οδών, που έγιναν αυτοκινητοδρόμοι, έχει μειωθεί κατά 89,86%.

ΕΡΓΑ ΚΟΜΒΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Είναι γεγονός, ότι οι ελληνικοί αυτοκινητοδρόμοι έχουν κατασκευαστεί σύμφωνα

με συγκεκριμένα πρότυπα, εφαρμόζουν σύγχρονα και αυστηρά πρωτόκολλα λειτουργίας και συντήρησης, με ολοκληρωμένη και 24ωρη επίβλεψη της λειτουργίας. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει επίσης να αναφέρουμε και τη συμβολή του Ινστιτούτου Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς», που εξ' αρχής προώθησε την Οδηγία 2008/96/ΕΚ για τη διαχείριση της ασφάλειας των οδικών υποδομών, αλλά και της τροποποιημένης Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1936, που ακολούθησε. Επίσης, το Ινστιτούτο δημοσίευσε το 2011 για πρώτη φορά χάρτες επικινδυνότητας του Διευρωπαϊκού Οδικού Δικτύου, σύμφωνα με τη διεθνή μεθοδολογία EuroRAP, για να επισημάνει τα επικίνδυνα σημεία του οδικού δικτύου της χώρας μας. Αντίστοιχοι χάρτες, δημοσιεύτηκαν και τον περασμένο Ιανουάριο από το Ινστιτούτο, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος SLAIN, το οποίο προτείνει έναν τρόπο συνολική αξιολόγησης του διευρωπαϊκού οδικού δικτύου.

Τα δυστυχήματα αποδίδονται κυρίως σε ανθρώπινα λάθη και όχι σε ελλειπείς υποδομές

Για τους παραπάνω λόγους, η επέκταση του δικτύου αυτοκινητοδρόμων της χώρας με έργα όπως του ΒΟΑΚ, του αυτοκινητοδρόμου Πάτρα – Πύργος και της ολοκλήρωσης του Ε65, που έχουν εξαγγελθεί, αναμένεται να συμβάλει περαιτέρω στην ενίσχυση της οδικής ασφάλειας. Παράλληλα, αναμένεται και η δημοπράτηση τεσσάρων ακόμα έργων υποδομής: η οδική σύνδεση Νεάπολης - Αγ. Νικόλαος του Β.Ο.Α.Κ. στο νομό Λασιθίου, η σύνδεση της Λεωφόρου Κύμης με την Π.Α.Θ.Ε., η παράκαμψη Χαλκίδας - Ψαχνών και η οδική σύνδεση Μπράλος - Άμφισσα.

Παρά τη μεγάλη μείωση, που έχει σημειωθεί στα τροχαία δυστυχήματα στη χώρα μας, σίγουρα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, καθώς η Ελλάδα είναι ακόμη 9η

από το τέλος, ανάμεσα σε 27 Ευρωπαϊκές χώρες. Η Ελλάδα σημειώνει 54 νεκρούς ανά εκατομμύριο πληθυσμού, όταν ο Ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 42 και η χώρα με την καλύτερη επίδοση, η Νορβηγία, έχει 17 θανάτους ανά εκατομμύριο πληθυσμού (ETSC).

ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

Η αναβάθμιση της ποιότητας του οδικού δικτύου είναι ένας σημαντικός παράγοντας, αλλά δεν πρέπει να λησμονούμε, ότι τα περισσότερα τροχαία δυστυχήματα σε ποσοστό, που προσεγγίζει το 95%, οφείλονται κυρίως σε ανθρώπινο λάθος. Η ανθρώπινη συμπεριφορά είναι ένας καθοριστικός παράγοντας για την πρόκληση τροχαίων δυστυχημάτων και για αυτόν το λόγο το Ινστιτούτο, με όραμα «Εναν κόσμο χωρίς τροχαία δυστυχήματα», έχει επενδύσει από την ίδρυσή του στη διαμόρφωση οδικής κουλτούρας, αναπτύσσοντας εκπαιδευτικά προγράμματα για όλες τις ηλικίες, δίνοντας έμφαση στην εκπαίδευση των εργαζομένων, στο πλαίσιο προγραμμάτων για την εργασιακή υγεία και ασφάλεια.

Ας μην ξεχνάμε, ότι η ενίσχυση της οδικής ασφάλειας θα πρέπει να διέπει όλη τη διάρκεια ενός έργου, αρχίζοντας από τη σχεδίαση και την κατασκευή. Στο πλαίσιο αυτό, η συνεργασία με τις τεχνικές εταιρείες για την εκπαίδευση του προσωπικού τους, αποτελεί σημαντικό πυλώνα της δράσης του Ινστιτούτου. Λαμβάνοντας μάλιστα υπόψιν το γεγονός, ότι όπως εκτιμάται, το 40% των θανάσιμων τροχαίων δυστυχημάτων στην Ευρώπη, σχετίζεται με την μετακίνηση προς και από την εργασία, συμπεραίνουμε πως οι συνέργειες στον τομέα αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικές.

Τέλος, δίνοντας έμφαση στις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για το ευρύ κοινό, το Ι.Ο.ΑΣ. «Πάνος Μυλωνάς» έχει εκπαιδεύσει με προσωπική επαφή περισσότερα από 16.000 στελέχη και εργαζομένους εταιρειών και 220.000 μαθητές από όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες. Παράλληλα, έχει προβάλλει εκστρατείες ενημέρωσης από όλα τα μέσα (τηλεόραση, ραδιόφωνο, διαδίκτυο κτλ.), που έχουν φτάσει σε πάνω από 7 εκατομμύρια πολίτες στη χώρα μας.

** Η Βασιλική Δανέλλη – Μυλωνά είναι Πρόεδρος Δ.Σ. στο Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας (Ι.Ο.ΑΣ.) «Πάνος Μυλωνάς»*